

proglašeno zaklanjanje, odnosno zadržavanje stanovništva u zatvorenim prostorima, ti prostori mogu biti stanovi i prostorije u stambenim zgradama i obiteljskim kućama, podrumski prostori ili skloništa.

☉ Zaklanjanje u vlastitom stanu ili kući:

1. Sklonite se u prostoriju koja ima najmanje prozora i vrata.
2. Zatvorite sva vrata i prozore.
3. Isključite sve ventilacijske sustave (grijanje i/ili klima uređaje).
4. Pripremite prostor tako da spriječite ulazak zraka izvana (postavite vlažne ručnike na otvore i ispod vrata, ljepljivom trakom oblijepite moguće otvore).
5. Uključite TV, radio i/ili ostale elektroničke medije kako biste imali najnovije informacije.
6. Ostanite u zaštićenim prostorijama dok ne dobijete upute da je sigurno napustiti ih.
7. Ne prozračujte i ne napuštajte prostor u kojem ste se zaštitili dok ne dobijete informaciju da je opasnost prošla.
8. Ako ste bili na otvorenome kad je došlo do radiološkog izvanrednog događaja i smatrate da ste bili izloženi radioaktivnom materijalu, što prije se sklonite u zatvoren prostor, svucite svu odjeću te je stavite u plastičnu vreću i dobro je zatvorite.
Ako imate priliku, otuširajte se toplom vodom i operite se sapunom. Kada izađete iz kontaminiranog područja, obavjestite medicinsko osoblje da ste možda bili izloženi radiološkom materijalu. Predajte im i vrećicu s kontaminiranom odjećom.
9. Pozorno slušajte nove upute i informacije nadležnih službi.

☉ **Evakuacija** je jedna od mogućih mjera koje se poduzimaju u slučaju ispuštanja radioaktivnog materijala u okoliš.

U slučaju proglašenja evakuacije pratite upute o pravcima i putevima evakuacije dobivene sredstvima javnog informiranja. Ne podliježite panici i poštujujte zadane upute.

☉ **Jodna profilaksa** ili profilaksa štitnjače dodatna je moguća mjera zaštite sa svrhom zasićenja štitnjače stabilnim jodom čime se sprečava nakupljanje radioaktivnog joda u štitnjači, a u pravilu se provodi za područja u blizini nuklearnih elektrana. Jodna profilaksa provodi se konzumiranjem propisane količine tableta stabilnog joda, a na osnovu javnog proglašenja putem sredstava javnog priopćavanja.

GRAD ZAGREB
URED ZA UPRAVLJANJE U HITNIM SITUACIJAMA
E-mail: uhs@zagreb.hr, www.zagreb.hr,
www.pfe.si

U SURADNJI S

**DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I
SPAŠAVANJE**
E-mail: info@duzs.hr, www.duzs.hr

**DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I
NUKLEARNU SIGURNOST**
E-mail: dzrns@dzrns.hr, www.dzrns.hr

Za više informacija pogledajte gore navedene linkove, a svoje komentare šaljite na e-mail: uhs@zagreb.hr, ili poštom na adresu: Ured za upravljanje u hitnim situacijama, Ilica 5, 10000 Zagreb.

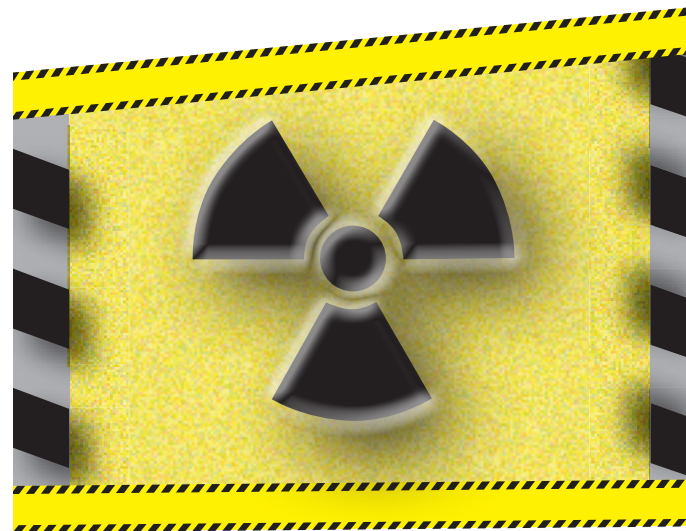

Preparedness for evacuation in case of a nuclear accident

Pregătirea pentru evacuare în caz de accident nuclear
Priprema evakuacije u slučaju nuklearne nesreće
Pripravljenost na evakuaciju v primeru jedsrke nesreče

**U SLUČAJU OPASNOSTI 112
NAZOVITE 112**

ZAŠTITA OD UTJECAJA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA

PFE; 230301/2011/614397/SUB/A5
Ovaj projekt sufinansira EU
Financijski instrument Civilne zaštite
Co - financed by the EU
Civil protection Financial Instrument

☉ ZAŠTITA OD UTJECAJA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA

Svaki stanovnik Zemlje izložen je ionizirajućem zračenju od prirodnih i umjetnih izvora ionizirajućeg zračenja. Prirodno ionizirajuće zračenje jest zračenje radioaktivnih elemenata iz tla kao i ono koje dolazi iz svemira. Umjetni izvori ionizirajućeg zračenja koriste se ponajviše u medicini, industriji i istraživačkoj djelatnosti. Radioaktivni materijal može doći u okoliš iz nuklearnih elektrana i iz drugih postrojenja i ustanova koje koriste radioaktivne tvari. Na području Republike Hrvatske ne postoje nuklearne elektrane, dok u susjednim državama postoje dvije i to vrlo blizu. NE Krško, u Republici Sloveniji, nalazi se na svega 10,5 km, a NE Paks, u Republici Mađarskoj, na 70,1 km od državne granice.

Nuklearne elektrane su projektirane da bi bile sigurne za okoliš, a postupanje s radioaktivnim tvarima regulirano je propisima i pod strogim je nadzorom nadležnih državnih institucija. Ipak, postoji mogućnost izvanrednog događaja koji bi mogao rezultirati ispuštanjem radioaktivnog materijala u okoliš.

U slučaju izvanrednog događaja pri kojem je ispušten radioaktivni materijal u okoliš, nadležne institucije će odmah obavijestiti javnost putem sredstava javnog priopćavanja, a građani će dobiti upute kako se učinkovito zaštititi.

☉ Što je ionizirajuće zračenje?

Ionizirajuće zračenje jest elektromagnetsko i čestično zračenje koje je nevidljivo, bez okusa i mirisa. Čovjek svojim osjetilima ne može prepoznati zračenje. Korištenjem detektora zračenja moguće je brzo i precizno odrediti prisutnost vrlo male radioaktivnosti.

☉ Postupak / postupci u slučaju nesreće

U slučaju radiološkog izvanrednog događaja, nadležne službe identificirat će izloženo područje te odrediti zaštitne mjere za stanovništvo koje se nalazi u ugroženom području. Za vrijeme hitne situacije nadležne institucije će redovito obavještavati javnost o trenutnom stanju. Građani će dobiti i upute što moraju obavezno poduzimati za zaštitu svoje obitelji i imovine.

Zone potencijalne ugroženosti od NE Krško u Zagrebu i Zagrebačkoj županiji

☉ Što trebate znati kako biste bili spremni za radiološku kontaminaciju?

Ako dođe do radiološke kontaminacije u području na kojem živite, važno je ne konzumirati vodu iz otvorenih izvora te mlijeko iz ugroženog područja sve dok nadležne institucije ne daju odobrenje. Svježe prehrambene proizvode iz ugroženog područja treba konzumirati prema uputama nadležnih institucija.

☉ Mjere zaštite i spašavanja

Državna uprava za zaštitu i spašavanje nadležna je za provedbu mjera zaštite i spašavanja u suradnji s Državnim zavodom za radiološku i nuklearnu sigurnost te ostalim tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne samouprave.

Mjere zaštite i spašavanja su:

- **preventivne** (educiranje stanovništva);
- **hitne mjere zaštite i spašavanja** su zaklanjanje, evakuacija i jodna profilaksa koje se počinju provoditi neposredno nakon izvanrednog događaja. U slučaju potrebe provodi se i osobna dekontaminacija te medicinsko zbrinjavanje stanovništva;
- **dugoročne mjere zaštite i spašavanja** su privremeno ili trajno preseljenje stanovništva, zaštitne mjere u poljoprivredi, pojačani nadzor prekograničnog prometa ljudi i roba, dekontaminacija građevina, poljoprivrednih, javnih i drugih površina te drugi sanacijski zahvati u okolišu koji mogu trajati tjednima, mjesecima ili godinama.

U izvanrednom događaju poduzimaju se **hitne i dugoročne** mjere zaštite i spašavanja.

Za vrijeme trajanja opasnosti te provođenja mjera zaštite i spašavanja samo nužno koristite telefon ili mobitel jer su komunikacije potrebne žurnim službama! Ako ste sudionik u prometu, omogućite slobodan prolaz snagama zaštite i spašavanja!

☉ **Zaklanjanje** je najčešći oblik zaštitnih mjera, a osnovnu funkciju zaštite od ionizirajućeg zračenja ispunjava bilo koji objekt. Druga i važnija funkcija je ograničenje udisanja kontaminiranog zraka tijekom prolaska radioaktivnog oblaka. Ukoliko je